

فصل هفت

ارتقای فرهنگ آپارتمان‌نشینی

«ارتقای فرهنگ آپارتمان‌نشینی»

تهران، به عنوان پایتخت ایران و یکی از کلانشهرهای بزرگ جهان، علاوه بر گستردگی جغرافیایی، دارای ابعاد متنوع اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی نیز می‌باشد. بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵، از تعداد کل خانوارهای شهر تهران (که حدود ۲/۸۷۰/۶۵۳ خانوار است)، حدود ۸۷ درصد (۲/۵۰۹/۸۴۰ خانوار) در واحدهای آپارتمانی زندگی می‌کنند.

با توجه به روند رو به رشد زندگی آپارتمان‌نشینی و اسکان تعداد زیادی از شهروندان تهرانی در آپارتمان‌ها، ضرورت آشنایی شهروندان با سبک زندگی آپارتمان‌نشینی و قوانین و مقررات این حوزه، اداره کل آموزش‌های شهروندی به عنوان متولی موضوع آموزش عمومی به شهروندان در شهرداری تهران را بر آن داشت تا با رویکرد جامعه‌پذیری و پایدارسازی رفتار متقابل شهروندان و شهر به یکی از مهمترین موضوعات زندگی شهری یعنی فرهنگ آپارتمان‌نشینی بپردازد. موضوعی که شمار کثیری از جامعه شهری با آن درگیر بوده و نیاز به آموزش آن برای عموم در راستای ارتقا کیفیت زندگی شهری امری کتمان‌ناپذیر می‌باشد.

با توجه به تجربه اجرایی طرح ارتقای فرهنگ آپارتمان‌نشینی در دو سال گذشته و بازخوردهای دریافت شده از شهروندان، چالش‌هایی که شهروندان برای رفتارهای مطلوب شهروندی در حوزه‌های قوانین آپارتمان‌نشینی و حریم خصوصی، اخلاق همسایگی و مشارکت، محیط‌زیست با تأکید بر مدیریت و کاهش تولید پسماند و ایمنی شهری و مدیریت بحران دارند، استخراج و سپس از طریق اجرای طرح‌های مشارکتی، به سوی بهبود و تغییر رفتار در این محورها حرکت خواهیم نمود. در این راستا طرح ارتقای فرهنگ آپارتمان‌نشینی برای سومین سال پیاپی بازنگری و تدوین شده و تلاش شده است با ارائه و اجرای برنامه‌های گوناگون از جمله برنامه‌های سیاستی، ترویجی، آموزشی و تولید محتوا، به ارتقای فرهنگ آپارتمان‌نشینی در شهر تهران، کمک شود. این طرح در صورت اجرای صحیح، منجر به وقوع مشارکت پایدار و حقیقی شهروندان و تحقق آرمان شهروند متعالی در بستر شهر خواهد شد.

اسناد بالا دستی

با توجه به سکونت بخش عمده شهروندان تهرانی در آپارتمان‌ها و مجتمع‌های مسکونی و در راستای مأموریت‌های آموزش و ارتقای مشارکت‌های شهروندی و تحقق اهداف مدیریت شهری و همچنین با استناد به بندهای ۵، ۶ و ۹ مصوبه شورای اسلامی شهر تهران به شماره ۱۶۰/۲۱۶۳۱/۳۲۱۲۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۰۱ با موضوع «منشور حقوق شهروندی»، همچنین ابلاغیه شهردار وقت تهران به شماره ۱۰۳۳۹۹۰ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۷ در خصوص «ضرورت توجه به ارتقای فرهنگ آپارتمان‌نشینی» این شیوه‌نامه تهیه و در دستور کار قرار گرفت. همچنین حکم ۸۵ برنامه چهارم تحولی شهرداری تهران به طور ویژه شهرداری تهران و اداره کل آموزش‌های شهروندی را به آموزش در خصوص «آیین همسایه داری» ملزم نموده است.

هدف کلی

ارتقای کیفیت زندگی شهروندان

اهداف جزئی

اهداف جزئی شامل تغییر رفتار شهروندان از طریق ارتقای آگاهی در موارد ذیل می‌باشد:

- قوانین آپارتمان‌نشینی و حریم خصوصی
- اخلاق همسایگی و مشارکت
- محیط‌زیست با تأکید بر مدیریت و کاهش تولید پسماند
- ایمنی شهری و مدیریت بحران
- ارتقای مشارکت و مسئولیت‌پذیری اجتماعی

مشارکت‌کنندگان اصلی:

- اداره کل آموزش‌های شهروندی
- شهرداری مناطق ۲۲ گانه
- ادارات اجتماعی نواحی
- سازمان مدیریت پسماند
- سازمان زیبا سازی
- سازمان بوستان‌ها و فضای سبز

- اداره كل محيط زيست و توسعه پايدار شهري
- معاونت فني و عمراني شهرداري تهران
- معاونت شهرسازي و معماری شهرداري تهران
- دبیرخانه ستاد راهبري مركزي ساماندهي مشاركت هاي اجتماعي در محلات (ستادمديريت محله)

- سازمان آتش نشاني و خدمات ايمني
- سازمان پيشگيري و مديريت بحران
- گروه هاي جهادي و سازمان هاي مردم نهاد
- شهروندان ساكن محلات منتخب
- داوطلبان محلي

مخاطبان برنامه هاي آموزشي

- مخاطب خاص: شهروندان محلات منتخب
- مخاطب عام: عموم شهروندان در ساير محلات

سطح اجرا

اجراي برنامه هاي آموزشي در ۳ سطح مورد انتظار است:

- فرامنطقه اي (ستادي)
- منطقه اي
- محله اي

محورهاي طرح:

موضوعات اصلي طرح شامل چهار محور ذيل مي باشد كه در ادامه مهمترين سرفصل هاي موضوعي

هر بخش به تفصيل بيان شده است:

۱. قوانين آپارتمان نشيني و حريم خصوصي
۲. اخلاق همسايگي و مشاركت
۳. محيط زيست با تاكيد بر مديريت و كاهش توليد پسماند
۴. حوزه ايمني شهري و مديريت بحران

۱- قوانین آپارتمان نشینی و حریم خصوصی

■ قوانین و توافقات: مانند آگاهی از قوانین قسمت های مشاع، آگاهی از قوانین پرداخت شارژ، منع نگهداری از حیوانات خانگی در آپارتمان ها که بهداشت، سلامتی یا آسایش دیگر ساکنان را به خطر می اندازد، آگاهی از شیوه های چگونگی برگزاری مهمانی بدون ایجاد مزاحمت برای سایرین و...

■ حقوق و مسئولیت ها: مانند شرکت کردن همسایه ها در جلسات هیات مدیره، تعهد از اطمینان راجع به بسته شدن درب، باز نکردن درب برای افراد غریبه و ناشناس، مدیریت پسماند توسط ساکنین و...

■ تعاملات و روابط مطلوب: بهبود معاشرت و تعامل سازنده در بین شهروندان تهرانی، عدم دخالت در امور خصوصی سایرین (مثل عدم نظارت و دخالت بر رفت و آمدها و بحث ها و مشاجره های عادی) و مداخله بهنگام و مؤثر در مواقع اضطراری (مشاجره های خانگی در صورتی که احتمال خطرات جدی وجود داشته باشد) و...

۲- محیط زیست با تاکید بر مدیریت و کاهش تولید پسماند

■ فعالیت گروه های هدف مختلف (اعم از اصناف، فروشگاه های بزرگ و آپارتمان ها و واحدهای همسایگی) در حوزه کاهش تولید پسماند و بهره گیری از الگوهای مصرف کیسه های پلاستیکی و همچنین در حوزه تفکیک صحیح پسماند و استفاده از ظرفیت های جدید برای تحویل پسماند خشک و...

■ مشارکت در توسعه و نگهداری فضاهای سبز محیطی و...
■ برگزاری جشنواره های محله ای با رویکرد توسعه ایده های محیط زیستی از جمله هوای پاک، زمین پاک و...

۳- اخلاق همسایگی و مشارکت

■ بهداشت، نظافت و زیباسازی محیط همسایگی: تمیز نگه داشتن کوچه و خیابان با مشارکت همسایگان، زیباسازی کوچه و خیابان با مشارکت همسایگان و تعهد و الزام عملی همسایگان به تحقق بهداشت و نظافت بیشتر محیط همسایگی و همچنین زیباسازی آن و...

■ توجه به افراد دارای نیازهای خاص (مانند: سالمندان، افراد دارای معلولیت، کودکان، زنان و...): تأمین امنیت بیشتر برای این افراد به واسطه اقدام جمعی همسایگان، فراهم کردن فرصت دیده شدن و شنیده شدن برای این افراد، تشکیل گروه های ارائه خدمت برای این افراد و...

■ تقویت روابط همسایگی در عین توجه به ملاحظات مربوط به زندگی در کلانشهر تهران:

برگزاری رویدادهای مشارکتی جمعی توسط همسایگان با هدف ایجاد و تقویت روابط و تعاملات همسایگی با توجه به مختصات ویژه آن محله و...

■ ایجاد بسترهای شناسایی مسائل مشترک و تقویت روحیه مطالبه‌گری و مشارکتی: برای رفع مسائل و مشکلات در محیط مجتمع، کوچه و...

■ آشنایی با اخلاق و آداب شهروندی و آموزه‌های ایرانی-اسلامی در حوزه همسایه داری: با اهمیت به موضوع همسایه خوب بودن و رفتار خوب داشتن با همسایگان و...

۴- ایمنی شهری و مدیریت بحران

■ افزایش آگاهی شهروندان و مسئولین ساختمان‌ها از خطرات بالقوه موجود در ساختمان و ایجاد بسترهای شناسایی مشکلات و نواقص فنی در تاسیسات ساختمانی و موتورخانه‌ها و...

■ آموزش و ارتقای مهارت گروه‌های هدف مختلف (اعم از اصناف، فروشگاه‌های بزرگ و آپارتمان‌ها و واحدهای همسایگی) در خصوص مدیریت بحران و آشنایی با مخاطرات و امداد رسانی در سوانح و حوادث غیر مترقبه و...

■ ایجاد روحیه مطالبه‌گری در ساکنان در خصوص ایمنی ساختمان‌های بلند مرتبه و آتش نشانی و...

■ آموزش ساکنان در خصوص خود امدادی و دگر امدادی هنگام بروز حوادث و بحران و...

■ آموزش تخلیه اضطراری در مواقع بحرانی در ساختمان‌های بلند مرتبه و...

■ آشنایی ساکنان با سیستم‌های اطفاء و اعلام حریق و...

■ شناسایی ساختمان‌های بلند مرتبه در سطح محله و معرفی آن‌ها به تیم آتش نشانی برای ارائه آموزش‌های لازم و...

■ آموزش راهکارهای مدیریت مصارف خانگی در مصرف آب و انرژی با توجه به خشکسالی و بحران تامین آب و برق در کلانشهر تهران

فرآیند اجرایی

الف) تشکیل دبیرخانه مرکزی و اقدامات ستادی:

دبیرخانه مرکزی، زیر نظر مدیر کل آموزش‌های شهروندی به عنوان رییس دبیرخانه مرکزی با اعضای ذیل تشکیل می‌شود:

- مدیر کل آموزش‌های شهروندی (رئیس)
- معاون توسعه مهارت‌های شهروندی (جانشین رئیس)

■ معاون طراحی و نظارت آموزشی

■ رئیس اداره تولید محتوای آموزشی (دبیر)

■ رئیس اداره هماهنگی و برنامه ریزی آموزشی

■ رئیس اداره تکنولوژی آموزشی

■ رئیس اداره طرح های آموزشی

شرح وظایف و اقدامات دبیرخانه مرکزی:

■ احصاء نظام مسائل حوزه آپارتمان نشینی

■ تعیین دستور کار طرح و هماهنگی و برگزاری مستمر جلسات

■ تعیین و ابلاغ راهکارهای اجرایی به ارکان زیرمجموعه طرح

■ هماهنگی با دستگاه ها و سازمان ها و نهادهای مرتبط

■ هماهنگی و نظارت بر اجرای عملیات و فعالیت ها

■ مدیریت و راهبری کلی طرح

■ تایید نهایی برش نمونه محلات منتخب اجرای طرح از بین پیشنهادهای مناطق

■ مستندسازی و تدوین گزارش از مجموعه فعالیت های صورت گرفته در سطح ستاد و صف

■ تهیه، تدوین و تولید محتواهای پژوهشی، تخصصی، نظری و آموزشی طرح به تفکیک حوزه ها

■ رصد و ارزیابی مداوم فعالیت ها و خروجی های طرح و سنجش میزان اثربخشی طرح بر اساس

مدل های پایش و ارزشیابی فرآیند و نتایج

■ طراحی و راه اندازی کمپین رسانه ای، برندسازی، برنامه ریزی و هدایت فعالیت های تبلیغی و

اطلاع رسانی طرح در قالب تبلیغات محیطی، انتشار اخبار و گزارش ها و تولید محتوای رسانه ای

جذاب و نوآورانه

■ تعیین عامل سوم برای نظارت، پایش و ارزیابی مستمر اجرای طرح و انجام مشاوره مورد

نیاز و طراحی و ارائه آموزش های مورد نظر به تیم تسهیلگران و گروه های هدف نظیر مسئولین

ساختمان ها و سرایداران

■ تدوین و تولید مرامنامه آپارتمان نشینی در مجتمع های مسکونی برای نصب در مناطق دارای

عملکرد برتر در سال ۱۴۰۱

معاونت امور اجتماعی فرهنگی
اداره کل آموزش های شهرونی

ب) تشکیل دبیر خانه منطقه‌ای و اقدامات منطقه

اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های طرح آپارتمان‌نشینی در سطح مناطق شهر تهران در دو بخش انجام می‌شود. بخشی از برنامه‌ها به صورت عمومی برای اجرا در تمام محلات ۳۵۲ گانه سطح شهر تهران پیش بینی شده و بخشی دیگر صرفاً در محلات منتخب طرح آپارتمان‌نشینی اجرا خواهد شد.

۱- اقدامات عمومی قابل اجرا در سطح تمامی محلات مناطق ۲۲ گانه:

اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های طرح که به صورت عمومی در تمام محلات منطقه پیش بینی شده، در طول سال لازم الاجرا بوده؛ و هدف از اجرای برنامه‌های عمومی آشنایی تمامی شهروندان شهر تهران با طرح آپارتمان‌نشینی و افزایش آگاهی آنها در خصوص مفاهیم حوزه‌های چهارگانه طرح می‌باشد. اقدامات شامل موارد ذیل می‌باشد:

- تشکیل و برگزاری دبیرخانه منطقه‌ای (برگزاری جلسات هر شش ماه یکبار، با دعوت از نماینده اداره کل و ارائه گزارش پیشرفت طرح)
- برگزاری دوره‌های آموزشی با موضوعات مرتبط با آپارتمان‌نشینی مطابق طرح « ۱۰ در ۱۰۰ »
- نشر محتواهای تولید شده از طریق تمام ظرفیت‌های موجود در منطقه
- مشارکت در اکران کمپین‌های طراحی شده در سطح منطقه (با مشارکت اداره زیباسازی و روابط عمومی منطقه)
- اجرای برنامه خلاقانه

۱-۱- تشکیل دبیر خانه منطقه‌ای

جلسات دبیرخانه منطقه‌ای با حضور شهردار و اعضای ثابت، غیر ثابت و همچنین نماینده اداره کل آموزش‌های شهروندی هر شش ماه یکبار، به منظور فراهم شدن زمینه پیشبرد، همکاری موثر و ارائه گزارش‌های پیشرفت طرح برگزار می‌شود.

اعضای دبیرخانه منطقه‌ای:

- شهردار منطقه (رئیس)
- معاون امور اجتماعی و فرهنگی منطقه (جانشین)
- معاون خدمات شهری و محیط‌زیست
- معاون فنی و عمرانی
- معاون شهرسازی و معماری
- سایر معاونان منطقه بر حسب ضرورت
- شهردار ناحیه محله منتخب

- مدير اداره آموزش هاي شهروني منطقه (دبير)
- نماينده اداره كل آموزش هاي شهروني
- مدير روابط عمومي منطقه
- نماينده ستاد مديريت محله در منطقه
- رئيس اداره هاي مرتبط با طرح نظير مديريت پسماند، محيط زيست و مديريت بحران، ورزش، سلامت و...

- نماينده سازمان آتش نشاني و خدمات ايمني
- مديران محله و مسئولين خانه هاي آموزش شهروني محله منتخب
- نماينده تيم كنشگر محله منتخب
- نماينده گروه هاي جهادي و سازمان هاي مردم نهاد فعال مرتبط
- فعالين مذهبي و معتمدین محلی
- ائمه جماعات مساجد فعال

شرح وظايف دبیر خانه منطقه ای

- * ابلاغ سياست هاي دبیر خانه مرکزی به سطوح مختلف از جمله ناحیه و محله و پيگيري اجرای آن
- * انجام فعاليت هاي متناظر با دبیر خانه مرکزی
- * هماهنگی و نظارت بر فرآیند اجرای طرح در منطقه
- * هماهنگی برنامه های حوزه آپارتمان نشینی با ساير فعاليت هاي منطقه در محدوده ادارات و سازمان هاي مرتبط در سطح منطقه
- * مستندسازی و تدوين گزارش از مجموعه فعاليت هاي صورت گرفته در سطح منطقه و ارسال به دبیر خانه مرکزی

- * برگزاري جلسات توجیهی و هماهنگی به طور مستمر با حضور حداکثري اعضا
- * معرفي تيم تسهیلگر و راهبري تيم
- * پيش بينی و ارائه برنامه هاي خلاقانه

۱-۲- برگزاري دوره هاي آموزشي

دوره ها و کلاس هاي آموزشي در سطح محلات بر اساس ضوابط طرح «۱۰ در ۱۰۰» در بخش آموزش انجام مي شود. مسئول برنامه ريزی و برگزاري اين دوره ها در محلات، مديران اجتماعي نواحی می باشند. دوره ها و کلاس هاي آموزشي در محلات دارای خانه آموزش شهروني با مديريت مسئول خانه آموزش شهروني و در غير اين صورت با هماهنگی مديريت محله در سرای محله منتخب برگزار می شود.

معاونت امور اجتماعي فرهنگي
اداره كل آموزش هاي شهروني

۱-۳- انتشار محتواهای تولید شده

ادارات آموزش‌های شهروندی مناطق، مدیران اجتماعی نواحی و مسئولان خانه‌های آموزش شهروندی (در صورت وجود) می‌بایست نسبت به بارگذاری کلیپ‌های آموزشی، طرح‌های گرافیکی و پیام‌های آموزشی در ساب پرتال منطقه، محلات و سایر کانال‌ها و شبکه‌های مجازی تاثیرگذار و پرمخاطب اقدام نمایند.

**** تبصره ۱: ادارات آموزش‌های شهروندی مناطق و مسئولان خانه‌های آموزش شهروندی می‌بایست صرفاً از محتواهای تهیه شده توسط اداره کل آموزش شهروندی و سازمان‌ها و نهادهای مورد تایید استفاده نمایند. در صورتی که مناطق به عنوان فعالیت‌های خلاقانه قصد تولید محتوای آموزشی داشته باشند، می‌بایست مطابق با فرآیند تعریف شده در بخش تولید محتوا، پس از دریافت تاییدیه اداره کل اقدام به انتشار محتوا نمایند.**

۱-۴- اجرای کمپین‌های طراحی شده

با توجه به ضرورت استمرار اطلاع‌رسانی و آموزش به منظور ارتقای سطح آگاهی شهروندان و همچنین فرهنگ سازی در سطح جامعه، استفاده از ابزارهای آموزشی غیرحضوری نظیر بروشور، نصب بنر و... همچنین استفاده از ظرفیت‌های آموزش و اطلاع‌رسانی مدیریت شهری در سطح محله و منطقه نظیر بیلبردهای شهری، تلویزیون‌های شهری و... مورد تاکید است. بخشی از ظرفیت‌های موجود به شرح ذیل می‌باشد:

■ انتشار محتوا با مشارکت واحدهای درون بخشی مرتبط در سطح منطقه نظیر اتوبوسرانی، مترو، تاکسیرانی، میادین میوه و تره بار، شهروند و... با استفاده از ساختارهای آموزشی و اطلاع‌رسانی موجود

■ چاپ و نصب بنرهای اطلاع‌رسانی از طریق هماهنگی با ادارات روابط عمومی و زیباسازی منطقه

■ توزیع محتوای آموزشی تولید شده، در سطح محله با اولویت اماکن پرتردد، مجتمع‌ها، آپارتمان‌ها، ایستگاه‌های اتوبوس و مترو، فروشگاه‌های شهروند، میادین میوه و تره بار و...

■ اطلاع‌رسانی چهره به چهره با استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود شهروندان (گروه‌های جهادی و سمن‌های فعال مرتبط با طرح، فعالان محلی شامل ائمه مساجد، فعالین مذهبی، معتمدین محلی و...)

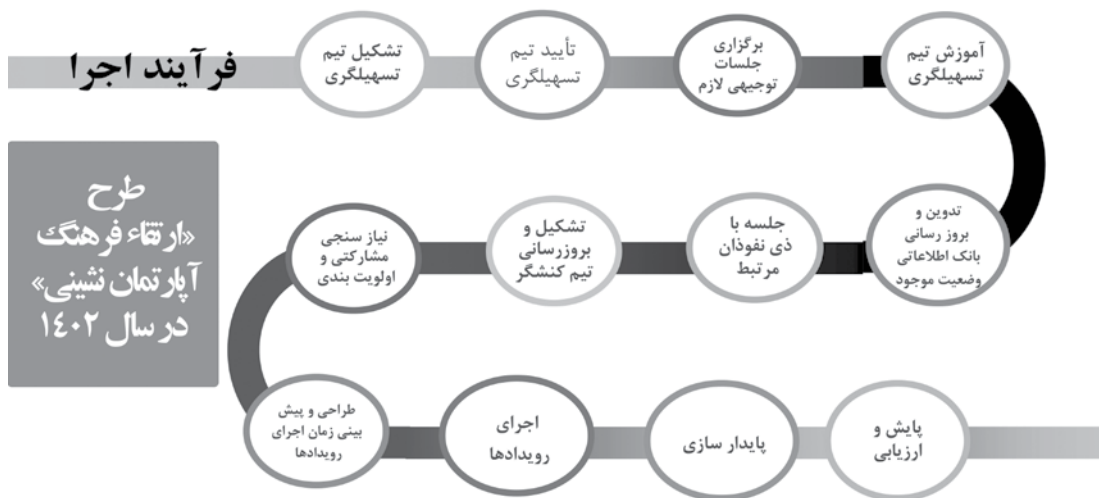
۱-۵- اجرای برنامه‌های خلاقانه

در صورتی که دبیرخانه منطقه‌ای، در خصوص انجام هر یک از مراحل و بخش‌های اجرایی و همچنین

اقداماتی خارج از برنامه‌های مورد انتظار شیوه‌نامه (پیوست شماره ۱) پیشنهاداتی ارائه دهند می‌بایست آن را به صورت مکتوب به اداره کل آموزش‌های شهروندی ارسال نموده و پس از دریافت تاییدیه نسبت به اجرای آن اقدام نمایند.

۲ - اقدامات ویژه محله یا محلات منتخب در مناطق ۲۲ گانه

اقدامات لازم برای اجرای طرح و انجام مداخلات اجتماع محور، در محله یا محلات منتخب به شرح ذیل است:

۲-۱- شناسایی و تعیین وضعیت برش نمونه در محلات منتخب طرح:

با توجه به تشکیل تیم تسهیلگر محلی و آموزش آنها در سال گذشته و تشکیل تیم کنشگرهای محلی و سرمایه اجتماعی ایجاد شده، در سال ۱۴۰۲، طرح حتی المقدور در همان محلات سال گذشته اجرا خواهد شد. شایان ذکر است پس از پیشنهاد مناطق و بررسی و تایید در دبیرخانه مرکزی، سه محله از محلات منتخب تغییر یافته در ۸ محله یک برش جدید به مقیاس اجرای طرح افزوده شده است. لازم به ذکر است اجرای طرح در سال جاری به شرح جدول ذیل می‌باشد:

جدول شماره (۱) فهرست محلات پایلوت اجرای طرح ارتقای فرهنگ آپارتمان نشینی

منطقه	ناحیه	نام محله	جمعیت محله	وضعیت برش	
				پایدارسازی	افزایش وسعت
۱	۱	حصار بوعلی	۲۷۰۱۴	*	
	۲	زعفرانیه	۲۳۲۲۲	*	
۲	۳	شهرآرا	۳۰۰۰۰	*	*
	۵	شریف	۱۷۵۵۵	*	*
۳	۵	دروس	۳۲۳۵۵	*	*
۴	۳	شیان لویزان	۳۱۱۱۸	*	
	۹	کوهسار	۴۰۰۰۰		*
۵	۱	شاهین	۲۷۱۳۲		*
	۴	سازمان آب	۲۸۰۰۰	*	
۶	۵	نظامی گنجوی	۹۶۹۱	*	
۷	۵	حشمتیه	۱۶۳۲۷	*	
۸	۱	دردشت	۳۰۳۸۷	*	
۹	۲	شمشیری	۲۱۵۶۴	*	
۱۰	۱	هفت چنار	۳۸۵۶۰	*	
۱۱	۳	حر	۱۶۴۴۴	*	*
۱۲	۶	دروازه شمیران	۳۰۵۵۳	*	*
۱۳	۳	امامت	۱۹۹۱۵	*	

		*	۳۶۵۱۷	نبی اکرم	۲	۱۴
		*	۹۸۰۰	شاهین	۱	
		*	۲۰۴۹۲	اتابک	۲	۱۵
		*	۳۴۰۸۴	کیانشهر شمالی	۳	
*			۴۴۳۱۸	نازی آباد	۲	۱۶
	*	*	۲۵۰۰۰	آذری	۲	۱۷
		*	۱۰۰۰۰	امام خمینی	۴	۱۸
		*	۲۳۷۵۰	شکوفه	۲	۱۹
		*	۱۵۰۰۰	دولتخواه جنوبی	۳	
	*	*	۱۲۱۲۶	استخر	۲	۲۰
	*	*	۵۶۰۰۰	دولت آباد	۴	
		*	۵۸۰۰۰	پاسداران	۱	۲۱
		*	۲۰۷۹۷	آبشار تهران	۶	۲۲

۲-۲- برگزاری جلسات توجیهی طرح در سطح محله یا محلات منتخب:

به منظور بیان اهمیت اجرای طرح در سطح محله یا محلات منتخب و همچنین هماهنگی و تداوم تعامل بین مسئولین و ذینفعان طرح، جلسات توجیهی با حضور اعضا به شرح ذیل تشکیل می شود:

۱- مدیر اداره آموزش های شهروندی منطقه

۲- مدیر اجتماعی ناحیه مربوط به محله منتخب

۳- مدیر سرای محله منتخب

۴- مسئول خانه آموزش های شهروندی محله منتخب

۵- تیم تسهیلگر

۶- تیم کنشگر

۷- مدیران ساختمان های محله منتخب

۸- نماینده گروه های جهادی و سازمان های مردم نهاد فعال مرتبط

۹- فعالین مذهبی و معتمدین محلی

۱۰- ائمه جماعات مساجد

معاونت امور اجتماعی فرهنگی
اداره کل آموزش های شهروندی

۲-۳- ارتقا و تقويت تيم تسهيلگر

مناطق می‌بایست به منظور حفظ سرمایه اجتماعی ایجاد شده در سال قبل، تیم تسهیلگر تشکیل شده را حتی المقدور حفظ و از تجربه کسب شده در سال قبل استفاده بهینه نموده و نسبت به ارتقا و بهبود مستمر فرآیند اقدام نمایند.

۲-۳-۱- مشخصات تيم تسهيلگر

تیم تسهیلگر هر منطقه به ازای هر محله متشکل از ۳ الی ۵ عضو است؛ یک نفر کارشناس ستادی منطقه، یک نفر مدیر یا کارشناس اجتماعی ناحیه و یک تا سه نفر داوطلب محلی نظیر مسئول خانه آموزش شهروندی (در صورت وجود)، مدیر محله و...

مشخصات تیم تسهیلگر می‌بایست طبق پیوست شماره ۳ (جدول معرفی تیم تسهیلگری) حداکثر دوهفته بعد از ابلاغ شیوه‌نامه، توسط منطقه برای اداره کل ارسال گردد.

**** تبصره ۲:** شایان ذکر است یکی از اعضای تیم تسهیلگر به عنوان سر تیم تسهیلگر معرفی می‌شود.

ویژگی‌های لازم برای انتخاب اعضای تیم تسهیلگری:

- استفاده از ظرفیت‌های موجود در منطقه (سرای محله، دفتر توسعه محلی، فعالان محلی و...)
- امکان فعالیت میدانی و حضوری
- ساکن محله و یا آشنایی کافی با محله
- دارای تحصیلات حداقل دیپلم
- امکان حضور در جلسات و کارگاه‌ها
- اخلاق مدار و متعهد
- آشنایی با افراد کلیدی تاثیر گذار محله
- مهارت ارتباطی موثر و قوی
- مهارت راهبری تیم‌های میدانی
- ایده پرداز و خلاق
- شناخت کافی از نهادهای محلی و منطقه‌ای
- توانایی تشکیل تیم، کار گروهی و جلب مشارکت شهروندان

۲-۳-۲- شرح وظايف و اقدامات تيم تسهيلگر

- انجام فعاليت ها متناظر با دبیرخانه منطقه ای
- بازدید میدانی برای به روز رسانی وضعیت موجود محله، به روزرسانی بانک اطلاعاتی محله
- در ابعاد مختلف شامل: معتمدین محلی، ائمه جماعات، افراد تاثیر گذار محلی، فعاليت اقتصادی محلی، شناسایی معضلات محله، میزان فضای سبز و بوستان و...
- اعلام وضعیت برش نمونه برای اجرای طرح
- شناسایی مدیران ساختمان های مربوطه و تعامل با آنها
- شناسایی سرایداران ساختمان های مربوطه و آموزش آنها
- شناسایی اصناف و مجتمع های تجاری تاثیر گذار در برش یا برش های نمونه و آموزش آنها
- شناسایی، به روز رسانی و تقویت تيم کنشگر و در صورت لزوم تشكيل تيم جديد
- مدیریت و راهبري تيم کنشگر
- طراحی و اجرای رویدادهای محلی با همکاری و مشارکت تيم کنشگر
- رصد و ارزیابی فعاليت های انجام شده و انعکاس به دبیرخانه منطقه ای
- برگزاری جلسات توجیهی محلی و شرکت در جلسات دبیرخانه منطقه ای
- تهیه گزارش و مستندسازی از اقدامات انجام شده و ارسال به منطقه

۲-۴- آموزش تيم تسهيلگر

به منظور افزایش مهارت و آشنایی بیشتر تيم تسهيلگر با فرآیند اجرای طرح و همچنین افزایش کارآیی و اثربخشی تيم، آموزش هایی توسط اداره کل آموزش های شهروندی به تيم تسهيلگر ارائه خواهد شد. این آموزش ها شامل آموزش تسهيلگری، آشنایی با محورهای طرح، نحوه نیازسنجی مشارکتی و نحوه طراحی رویدادهای محلی و... خواهد بود.

۲-۵- به روزرسانی وضع موجود محله و بانک اطلاعاتی محله

یکی از مهم ترین اقداماتی که لازم است توسط تيم تسهيلگر انجام شود، ارائه تحلیلی از وضعیت محله یا محلات منتخب و برش نمونه پیشنهادی است؛ تا بتوانند نوع، میزان و نحوه اثرگذاری بر طرح را رصد کنند. تيم تسهيلگر می بایست بانک اطلاعاتی محله را طبق جدول پیوست شماره ۲ که شامل مواردی نظیر شناخت بافت محله، جمعیت، قومیت و ظرفیت های موجود شهروندان محله و... می باشد را تشکیل و یا به روزرسانی نماید.

۲-۶- به‌روزرسانی و تقویت گروه کنشگر محلی توسط تسهیلگران با استفاده از ظرفیت‌های

شناسایی شده

با استفاده از ظرفیت گروه‌های محلی تشکیل شده در سال قبل و با معرفی اعضای جدید، تیم کنشگر به‌روزرسانی شده و تقویت خواهد شد. در طول اجرای طرح، تیم تسهیلگر می‌بایست افراد فعال و کنشگران اصلی برش نمونه را شناسایی و به عنوان بازوی اجرایی برای استمرار و تداوم طرح معرفی نماید. تعداد افراد این گروه‌ها بسته به جغرافیای محله و ظرفیت آن ۵ الی ۹ نفر به صورت متفاوت خواهد بود و رهبری و مدیریت آن برعهده سر تیم تسهیلگری محله می‌باشد. گروه کنشگر محلی، متشکل از افراد کلیدی می‌باشد که کلیه اقدامات لازم اعم از نیاز سنجی اولیه، طراحی و اجرای رویدادها با محوریت این گروه صورت می‌گیرد و تیم تسهیلگر و دبیرخانه منطقه‌ای در انجام این اقدامات کنشگران را همراهی می‌نمایند.

افراد کلیدی و تأثیرگذار محله می‌توانند شامل افراد ذیل باشند:

- نمایندگان گروه‌های جهادی و سمن‌های مرتبط با طرح
- نمایندگان اصناف و کسب و کارهای محلی
- نمایندگان CBO ها، خیریه‌های محلی و گروه‌های جهادی
- افراد شاخص محله به عنوان افراد فعال یا تأثیرگذار محلی
- نخبگان محلی در زمینه‌های ورزشی، علمی، هنری و..
- پیشکسوتان محلی
- سایر ذینفعان تأثیرگذار برای اجرای طرح در سطوح محلی

۲-۶-۱- شرح وظایف و اقدامات گروه کنشگر محلی

- تکمیل و به‌روزرسانی چک لیست محلی و احصای نیازهای اولیه طی جلسات مشارکتی با

ذینفعان

- طراحی و اجرای رویدادها

- جلب مشارکت شهروندان و ساکنان محله منتخب در اجرای رویدادها

- رصد و ارزیابی رویدادهای محلی و انعکاس آن به تیم تسهیلگر

۲-۷- برگزاری جلسات و طراحی مشارکتی رویدادها در برش نمونه

تیم تسهیلگر و تیم کنشگر می‌بایست با برگزاری جلسات مشارکتی با گروه‌های موثر محلی، انجام مصاحبه و بازدید میدانی و بررسی نیازهای موجود در برش نمونه نسبت به طراحی و اجرای رویدادها اقدام نمایند. لازم است تا ادارات آموزش‌های شهروندی مناطق، به منظور اجرای مؤثر این بخش

به خصوص هماهنگی های مورد نیاز اهتمام ویژه داشته باشند. همچنین ارسال پیش بینی اجرای رویدادهای هر ماه به اداره کل، تا تاریخ بیست و هشتم ماه قبل مطابق با پیوست شماره ۴ الزامی است. در همین راستا بیان این نکته ضروری است که طراحی و اجرای رویداد هدف اصلی طرح نمی باشد، بلکه رویدادها باید به گونه ای طراحی و اجرا شوند که اهداف اصلی طرح یعنی ارتقای کیفیت زندگی و فرهنگ آپارتمان نشینی، افزایش مشارکت و مسئولیت پذیری اجتماعی، ارتقای دانش و مهارت شهروندان و... محقق شده و در نهایت باخروج تیم تسهیلگر از برش محله، این فرهنگ و تغییر رفتار ایجاد شده در برش نمونه نهادینه و پایدار شود.

۸-۲- اجرای رویدادها

اجرای رویدادهای محلی در هر چهار حوزه قوانین آپارتمان نشینی و حریم خصوصی، اخلاق همسایگی و مشارکت، محیط زیست با تأکید بر کاهش و مدیریت پسماند و ایمنی شهری و مدیریت بحران خواهد بود (برخی از اقدامات قابل اجرا در ادامه آمده است - پیوست شماره ۱).

مداخلات و رویدادها شامل دو بخش ابلاغی (۷۰ درصد) و خلاقانه (۳۰ درصد) می باشد که با تایید دبیرخانه مرکزی اجرا می شود. تعداد اجرای مداخلات و رویدادها در سطح منطقه مطابق جدول شماره ۳ برگزار می شود. (هر ماه حداقل یک رویداد به ازای هر برش نمونه)

۹-۲- پایدارسازی

در طی مراحل اجرایی طرح می بایست، پایدار سازی به صورت مستمر از سوی منطقه و تیم تسهیلگر مورد توجه قرار گرفته و اقدامات لازم در این خصوص صورت پذیرد. پایدار سازی با توجه به اهداف طرح شامل مراحل زیر است:

■ ارزیابی عملکرد تیم کنشگر در برگزاری جلسات مشارکتی با ساکنین برش نمونه، نظارت محسوس و استفاده از ابزار تشویق

■ واگذاری تدریجی پیشبرد طرح به تیم کنشگر در صورت آماده بودن

■ برگزاری جلسات فصلی با تیم کنشگر و بررسی نیازهای موجود و مرتفع کردن این نیازها تا حد امکان

■ نظارت نامحسوس ماهانه بر نحوه عملکرد تیم کنشگر و ارائه مشاوره های لازم

■ خروج از برش نمونه (چنانچه طی نظارت نامحسوس در یک فصل تیم کنشگر مشکلی در پیشبرد طرح نداشته باشد)

۱۰-۲- پایش و ارزشیابی

اگرچه مرحله پایش و ارزشیابی به عنوان آخرین مرحله از کار قید شده است، لیکن این گام می بایست

در تمام طول طرح جریان داشته باشد و هرگز معطوف و منحصر به مرحله آخر نخواهد بود. بنابراین پایش های مستمر به صورت دوره ای طی فرآیند اجرای طرح در محله منتخب، توسط منطقه انجام خواهد شد. در پایش و ارزشیابی، نزدیکی اجرای طرح به شاخص های مورد نظر و نتایج و تأثیرات مورد انتظار مورد بررسی قرار خواهد گرفت. پایش این طرح در دو فاز پایش فرآیند و پایش نتایج انجام خواهد شد. پایش فرآیند اجرا در محلات، توسط مناطق انجام شده و نتایج به اداره کل ارسال می شود و پایش نتایج مناطق و ارزشیابی کلی طرح توسط اداره کل انجام خواهد شد.

۲-۱۱ - مستندسازی رویدادها و ارسال گزارش

دبیرخانه منطقه ای موظف است نسبت به مستندسازی اجرای طرح از ابتدا تا انتها اقدام نماید. این فرآیند شامل تمامی جلسات، گزارش ها و مستند نگاری اجرای طرح خواهد بود.

جدول شماره (۳) - زمان بندی اجرای طرح

ردیف	شرح فعالیت	محدوده زمانی
۱	برگزاری جلسات دبیرخانه مرکزی	بهار ۱۴۰۲
۲	اعلام وضعیت برش یا برش های محله منتخب و تایید در دبیرخانه مرکزی	اردیبهشت ۱۴۰۲
۳	تشکیل دبیرخانه مناطق	بلافاصله بعد از ابلاغ شیوه نامه
۴	تقویت و به روزرسانی تیم تسهیلگر (راهبری منطقه ای) و اعلام به اداره کل	حداکثر دوهفته بعد از ابلاغ شیوه نامه
۵	برگزاری جلسات توجیهی مورد نیاز در سطح محلات و مناطق	تیر و مرداد ۱۴۰۲
۶	آموزش به تیم تسهیلگر	مرداد و مهر ۱۴۰۲
۷	به روزرسانی وضع موجود و بانک اطلاعاتی	تیر ۱۴۰۲
۸	تقویت و به روزرسانی تیم کنشگر محلی	مرداد ۱۴۰۲
۹	برگزاری جلسات مشارکتی با ذینفعان	مرداد الی بهمن ۱۴۰۲
۱۰	تکمیل جدول پیش بینی رویدادها و ارسال به اداره کل	مرداد الی بهمن ۱۴۰۲
۱۱	طراحی رویدادها	مرداد الی اسفند ۱۴۰۲
۱۲	اجرای رویدادها	شهریور الی اسفند ۱۴۰۲ (هر ماه حداقل یک رویداد به ازای هر برش نمونه)
۱۳	پایدارسازی در برش های نمونه سال ۱۴۰۱	مستمر
۱۴	مستندسازی رویدادها و ارائه گزارش	به صورت ماهانه
۱۵	پایش و ارزشیابی	تمام طول طرح

جدول شماره (۴) - حداقل تعداد اقدامات، برنامه‌های آموزشی و رویدادهای طرح آپارتمان‌نشینی

منطقه	تعداد تیم‌های شرکت کننده در کارگاه آموزشی برای تیم تسهیلگر منطقه (توسط اداره کل)	کارگاه آموزشی برای شهروندان محله	حداقل تعداد اجرای رویداد	کارگاه آموزشی برای مدیران ساختمان (توسط اداره کل)	آموزش سرایداران آپارتمان	آموزش چهره به چهره اصناف گذر به عنوان یک کنشگر اصلی محله	اطلاع‌رسانی در فضای مجازی	اطلاع‌رسانی و تبلیغات محیطی
۱	۲	با توجه به سهم در نظر گرفته شده در طرح ۱۰۰ در ۱۰۰	۱۴	با توجه به بانک اطلاعاتی احصاء شده در هر محله، کارگاه‌های آموزشی مدیران ساختمان‌ها برنامه‌ریزی و اجرا شود.	با توجه به بانک اطلاعاتی احصاء شده در هر محله، کارگاه‌های آموزشی سرایداران فصلی برنامه‌ریزی و اجرا شود.	با توجه به بانک اطلاعاتی احصاء شده در هر محله، کارگاه‌های آموزشی برنامه‌ریزی و اجرا شود	انتشار در کلیه ظرفیت‌های در اختیار منطقه	اطلاع‌رسانی در تمامی ظرفیت‌های در اختیار منطقه
۲	۲		۱۴					
۳	۱		۷					
۴	۲		۱۴					
۵	۲		۱۴					
۶	۱		۷					
۷	۱		۷					
۸	۱		۷					
۹	۱		۷					
۱۰	۱		۷					
۱۱	۱		۷					
۱۲	۱		۷					
۱۳	۱		۷					
۱۴	۲		۱۴					
۱۵	۲		۱۴					
۱۶	۱		۷					
۱۷	۱		۷					
۱۸	۱		۷					
۱۹	۲		۱۴					
۲۰	۲		۱۴					
۲۱	۱		۷					
۲۲	۱		۷					

ملاحظات اجرایی

۱. مشارکت ادارات مدیریت پسماند، محیط زیست، بوستان‌ها و فضای سبز، زیباسازی، مدیریت بحران، ورزش، سلامت، فرهنگی، امور بانوان، آسیب‌های اجتماعی، آتش نشانی، حقوقی، شهرسازی و... در اجرای رویدادها و همکاری روابط عمومی منطقه در پوشش خبری و مستند سازی طرح الزامی است.
۲. مدیر آموزش‌های شهروندی منطقه مسئول هماهنگی و نظارت بر اجرای فعالیت‌های محول به ادارات و تیم تسهیلگر می‌باشد.
۳. ادارات آموزش‌های شهروندی مناطق می‌بایست یک نفر کارشناس منطقه را به عنوان کارشناس طرح ارتقای فرهنگ آپارتمان‌نشینی به اداره کل معرفی نمایند.
۴. اجرای برنامه خلاقانه در محور جدید، نوع رویداد، روش اجرا، تولید محتوا و نحوه انتشار، تشکیل و تداوم فعالیت گروه کنشگر و... با ارسال مکتوب پیشنهاد و تایید اداره کل قابل اجرا می‌باشد.
۵. در صورت سکونت «شهرداران مدارس» در محله اجرای طرح و یا برش نمونه، نامبرداران می‌توانند به عنوان سفیران طرح در مجتمع و یا کوچه، در اجرای طرح با تیم تسهیلگر مشارکت فعال داشته باشند و مسئولیت آن بر عهده مدیر آموزش شهروندی منطقه خواهد بود.
۶. هماهنگی با اداره مدیریت پسماند منطقه و یا اپلیکیشن‌های مرتبط برای مشارکت موثر در جمع‌آوری منظم پسماند خشک در اصناف و مجتمع‌های تجاری و مسکونی برش نمونه، انجام شود.
۷. همکاری مدیر اجتماعی ناحیه و مدیر محله اجرای طرح در انتشار حداکثری محتوای آموزشی و تبلیغی ارسالی در صفحات و گروه‌های زیر مجموعه در شبکه‌های اجتماعی (در صورت امکان همکاری لازم برای ادمین شدن مدیران ادارات آموزش شهروندی مناطق در کانال‌ها و گروه‌های مذکور انجام شود)
۸. رنگ آمیزی فضاهای شهری محدوده اجرای طرح در هر محله در صورت درخواست تیم تسهیلگر با همکاری اداره زیباسازی منطقه انجام شود.
۹. چاپ و انتشار و اختصاص بیلبورد و پرتابل‌های محلی و منطقه‌ای برای نصب بنرها و اینفوگراف‌های طرح با همکاری اداره زیبا سازی و روابط عمومی منطقه انجام شود.
۱۰. آموزش اطفای حریق به گروه‌های تشکیل شده (مسئولین ساختمان‌ها، سرایداران آپارتمان‌ها و دیگر داوطلبان) با همکاری و هماهنگی واحد آتش نشانی و خدمات ایمنی منطقه صورت پذیرد.
۱۱. طی هماهنگی و همکاری لازم با مدیریت بحران منطقه، آموزش اقدامات لازم پیش از زلزله، هنگام زلزله و بعد از وقوع آن، تعیین مکان‌های امن مجتمع‌های مسکونی در برش یا برش‌های معرفی شده و طراحی مانورهای محلی، انجام شود.

۱۲. با مشارکت و همکاری اداره فضای سبز منطقه به ویژه در اجرای رویداد بالکن زیبا، اهدای گلدان و نهال در برش نمونه هر محله صورت پذیرد.

۱۳. در کلیه اقدامات آموزشی- ترویجی مناسبی نظیر هفته زمین پاک، هفته محیط زیست، هفته بدون پلاستیک، هفته هوای پاک، هفته درختکاری و چهارشنبه آخر سال رویدادهای این طرح با توجه به مناسبت ها به طور ویژه طراحی و اجرا خواهند شد.

جدول شماره (۶) شاخص های ارزیابی طرح

ردیف	شاخص	اقدامات	واحد
۱	تشکیل دبیرخانه منطقه ای	عمومی	جلسات
۲	ارائه خدمات آموزشی طبق سرفصل های آپارتمان نشینی در طرح «۱۰ در ۱۰۰»		تعداد
۳	نشر محتوای تولید شده در کانال های مجازی منطقه		تعداد صفحات/تعداد بازدید
۴	نصب و اکران کمپین های طراحی شده در سطح منطقه (شامل: گرافیک، بنر، پوستر، کلیپ، موشن، بروشور، کتابچه و غیره)		تعداد
۵	اجرای برنامه خلاقانه		برنامه
۶	اقدامات مشارکتی و میزان تعامل با ادارات، سازمان ها و ...		برنامه
۷	به روز رسانی و تقویت تیم تسهیلگر	ویژه	انجام
۸	حضور تیم تسهیلگر در دوره آموزشی		انجام
۹	به روز رسانی وضع موجود و بانک اطلاعاتی محله		تعداد
۱۰	به روز رسانی و تقویت تیم کنشگر محلی		انجام
۱۱	اعلام وضعیت برش یا برش های نمونه		انجام
۱۲	طراحی رویدادها با مشارکت ذینفعان		تعداد
۱۳	ارسال جدول پیش بینی رویدادها		تعداد
۱۴	اجرای رویدادها (به تفکیک برش ها)		برنامه
۱۵	مستند سازی رویداد و مداخلات و ارسال گزارش		تعداد
۱۶	پایش و ارزیابی و رصد منطقه ای		انجام
۱۷	میزان جلب مشارکت شهروندان در برنامه		تعداد مخاطب

محور مشارکت و اخلاق همسایگی

۱. مسابقه سفر به گذشته: این رویداد با مرور خاطرات مبتنی بر روایت گری و خاطره گویی از تاریخ شفاهی محله از زبان سالمندان و افراد قدیمی ساکن در محله و با هدف گردآوری تاریخچه محله و ثبت آن در قالب یک اثر و با هدف تکریم سالمندان، ارتباط بین نسلی، افزایش مشارکت و حس تعلق ساکنان به محله اجرا می شود.

۲. داستان مشترک همسایگی: این رویداد روایت همسایگی و داستان های مشترک گروهی از افراد ساکن در یک واحد همسایگی است که به صورت جمعی و با هدف افزایش مشارکت و همبستگی بین اهالی ساخته می شود.

۳. رویداد شما اهل کجایی؟: رویدادی است که به منظور آشنایی با قومیت های ساکن در محله و آداب و رسوم آنها و ایجاد همدلی و محبت بین اهالی اجرا می شود.

۴. پویش کوچه همسایگی: با تأکید بر حوزه زیباسازی یک کوچه در برش نمونه با مشارکت سایر معاونت ها و شهرداری ناحیه در حوزه آراستگی ظاهری انجام می شود. به منظور افزایش حس همبستگی و مشارکت اهالی، پس از انجام پروژه، وظیفه نگهداری آن به اهالی سپرده می شود.

۵. همسایه در سایه امنیت: این برنامه به منظور ایجاد امنیت بیشتر در محله و ایجاد فضای تعاملی و دوستانه بین ساکنین و نیروی انتظامی با دعوت از نماینده کلانتری به مجتمع و صحبت در خصوص نکات ایمنی در ساختمان و نحوه تعامل بیشتر با نیروی انتظامی در زمینه امنیت محله اجرا خواهد شد. لازم به توضیح است که واحد اجتماعی و فرهنگی کلانتری محلات در زمینه فرهنگ سازی در خصوص کاهش جرایم به طور مستمر طرح های مختلفی را اجرا می نمایند. لذا در اجرای این برنامه می توان با تعامل با کلانتری کار مشترک تعریف نمود.

۶. آلبوم همسایگی محله: این رویداد می تواند در قالب پویش یا مسابقه (به خصوص در محلات قدیمی) اجرا شده و همسایگان قدیمی و جدید با هم مقایسه و در قالب یک نمایشگاه یا گالری محلی یا منطقه ای در چارچوب ضوابط بر پا شود.

۷. چای همسایگی: این رویداد با هدف تعامل و آشنایی همسایگان با هم و گفت و گو در فضاهای عمومی محله در خصوص خود و محله اجرا می شود. این برنامه هر بار می تواند به صحبت همسایگان درباره یک موضوع اختصاص پیدا کند. مثلاً چگونگی تفکیک زباله و مدیریت شیرابه، مشکلات مربوط به فضای بازی کودکان و عبور و مرور سالمندان و...

۸. نقش ماندگار: این برنامه با نقش تاریخ و هویت محله بر دیوارها و فضاهای در اختیار (مثلاً در محله یوسف آباد قنات های یوسف آباد، باغ های مختلف مثل باغ کلاه فرنگی، باغ بوستان، باغ اندرون، آسیاب

آبی یوسف‌آباد که الان موزه شده است، پله اول یوسف‌آباد و یا افراد شاخصی مثل مرحوم میرزا یوسف آشتیانی و...) می‌تواند علاوه بر شناخت بیشتر اهالی (به خصوص افراد که به تازگی وارد محله یا مجتمع شده اند) موجب افزایش حس تعلق بیشتر اهالی به محله شود.

۹. محله همه: اقدامی در راستای حساس‌سازی شهروندان نسبت به دسترس‌پذیری برش نمونه برای همه افراد به ویژه افراد دارای نیازهای خاص مانند: سالمندان، افراد دارای معلولیت، زنان باردار، کودکان و... که شامل مطالبه‌گری و طراحی و اقدام در خصوص دسترس‌پذیرتر کردن محله منتخب یا مجتمع می‌باشد.

۱۰. سایه همسایه مستدام: این رویداد اختصاص به دیده شدن و شنیده شدن گروه سنی سالمندان دارد و می‌تواند در قالب معرفی همسایه‌های قدیمی، سالمندان شاخص ساکن در همسایگی، اصناف قدیمی و... اجرا شود و تجلیل و تقدیر از آنان را در پی داشته باشد.

۱۱. کوچه ما در گذر خاطرات: این برنامه با هدف روایت از دیروز تا امروز تاریخ محله به صورتی که شخصیت‌های مهم و اثرگذار قدیم تا امروز نیز نامشان ثبت و ضبط شود.

۱۲. راه‌اندازی کتابخانه اشتراکی: راه‌اندازی کتابخانه و بانک فیلم‌های خانوادگی در مجتمع‌های مسکونی، آموزش و راهنمایی اهالی ساختمان‌ها برای استفاده مؤثر و مسئولانه از کتابخانه و بانک فیلم، تامین کتب و محتوای مورد نیاز، برگزاری حلقه‌های کتابخوانی همسایگی و...

محور محیط‌زیست با تأکید بر کاهش و مدیریت پسماند

۱. مسابقه / پویش نشان برتر کوچه‌های دوستدار محیط‌زیست محله: با تأکید بر حوزه کاهش تولید پسماند.

۲. مسابقه / پویش نشان برتر اصناف دوستدار محیط‌زیست: با تأکید بر حوزه کاهش تولید پسماند.

۳. مسابقه / پویش / رویداد همسایگی سبز: با تأکید بر حوزه کاهش پسماند در واحدهای همسایگی.

۴. مسابقه / پویش / رویداد آپارتمان سبز / خانه سبز: با تأکید بر کاهش حجم پسماند در یک ساختمان.

۵. زنگ همسایگی و الگوی مصرف: برنامه یا رویدادی است که اهالی آپارتمان‌ها را به سوی مدیریت صحیح انرژی و مصرف مسئولانه سوق دهد. این برنامه می‌تواند مبتنی بر روایت تجربیات و آموخته‌ها و همچنین دعوت از کارشناسان این حوزه و در قالب طرح‌های تشویقی و انگیزشی و مقایسه قبض‌های انرژی طی دوره‌های مختلف اجرا و در صورت کاهش مصرف انرژی در ساختمان، هدایایی به اهالی اهدا شده و در قالب یک پویش این ساختمان‌ها در سطح منطقه به عنوان الگو معرفی شوند.

۶. **نوجوان مسئول:** این برنامه مسئولیت اجتماعی اعضای کانون‌های نوجوان در حوزه محیط‌زیست را محور قرار می‌دهد و تلاش می‌کند تا از ظرفیت نوجوانان در راستای مدیریت پسماند و کاهش مصرف انرژی در خانه‌ها و محلات استفاده نماید.

۷. **یک روز کم پسماند:** این برنامه با تاکید بر تعهد عملی شهروندان، نسبت به تولید کمترین میزان زباله در یک روز خاص در هفته و به منظور حساس‌سازی نسبت به این حوزه اجرا می‌شود.

۸. **رویداد / مسابقه منهای دود:** با تمرکز بر حساس‌سازی شهروندان (همسایگان، آپارتمان‌نشینان و اصناف) نسبت به عوارض مصرف سیگار و قلیان برای خود شخص و مهم‌تر از همه عوارضی که برای دیگران دارد و همچنین تأثیر منفی فیلتر سیگار بر محیط‌زیست و لزوم توجه مسئولانه در این خصوص.

۹. **برگزاری جشنواره بالکن زیبا:** این برنامه با هدف زیباسازی بالکن‌های واحدهای همسایگی انجام می‌شود. برنامه می‌تواند در قالب مسابقه بین اهالی یک مجتمع و اهدای جوایز ارزشمند به شرکت‌کنندگان و نفرات برتر برگزار شود.

۱۰. **احداث باغچه‌های اشتراکی:** در فضای سبز مجتمع‌های مسکونی و یا فضای سبز موجود در برش نمونه با همکاری و مشارکت اداره فضای سبز منطقه امکان ایجاد باغچه‌های اشتراکی بررسی، و در صورت امکان کرت بندی شده و نگهداری و حفاظت از هر کرت به یک خانواده و یا واحد سپرده شود.

محور ایمنی شهری

پویش آبارتمان ایمن: این برنامه به منظور ارتقاء امنیت ساختمان در برابر زلزله، آتش سوزی و سایر حوادث احتمالی اجرا می‌شود. در این برنامه دعوت از کارشناسان آتش نشانی و مدیریت بحران منطقه به منظور آموزش اهالی در خصوص نکات ایمنی، اجرای مانورهای مختلف در ساختمان و اجرای سایر طرح‌های مربوط به سازمان آتش نشانی و سازمان پیشگیری و مدیریت بحران در راستای کاهش خسارت در بلایا و حوادث اجرا می‌شود.

پیوست شماره ۲: چک لیست اطلاعات محله اجرای طرح

- منطقه:
- تاریخ بازدید میدانی:
- نام اعضای تیم تسهیلگر:
- نام اعضای تیم کنشگر:
- محله هدف / محدوده مورد بازدید:
- موضوع:
- خلاصه‌ای از فعالیت انجام شده:

یافته‌های حاصل از بازدید میدانی		
ردیف	عنوان	شرح وضعیت
۱	قدمت حدودی شکل گیری مجتمع‌های برش نمونه اجرای طرح	
۲	قدمت ساکنان و غلبه مالک نشین بودن یا مستأجر نشین بودن برش نمونه	
۳	تعداد خانوار	
۴	جمعیت	
۵	تعداد پلاک در برش نمونه	
۶	ترکیب سنی و جنسی محله اجرای طرح مثل میانگین و میانه سنی (مثلاً غلبه گروه سنی جوانان، سالمندان یا کودکان و...) یا همان توصیفی از هرم سنی جمعیت	
۷	وضعیت نرخ رشد یا کاهش جمعیت به دلیل جابجایی و ترک ساکنین برش یا برش‌های نمونه و یا افزایش استقبال برای سکونت در آن‌ها در پنج سال اخیر و یا سال‌های اخیر	
۸	سطح درآمدی ساکنان	
۹	سطح تحصیلات عموم ساکنان	
۱۰	وضعیت امنیت محله اجرای طرح	
۱۱	وضعیت نزاع و درگیری بین همسایگان	
۱۲	وضعیت تفکیک پسماند	
۱۳	وضعیت نظافت معابر	
۱۴	وضعیت حضور زنان و کودکان در فضای عمومی محله اجرای طرح	
۱۵	وضعیت فضای مناسب برای بازی کودکان و نوجوانان	
۱۶	وضعیت ارتباطات و تعاملات میان همسایگان	

۱۷	اهم پاتوق های محدوده های محله اجرای طرح
۱۸	اهم دارایی ها و داشته های محدوده (فضای سبز و بوستان، باغچه که قابلیت کاشت داشته باشد، ساختمان های خدمات عمومی، مراکز تجاری، زمین بازی)
۱۹	وضعیت زیباسازی باغچه ها
۲۰	وضعیت منظر شهری آپارتمان ها
۲۱	وضعیت امکانات اطفای حریق
۲۲	وضعیت فضاها ی مجازی موجود و نحوه انعکاس اخبار در مجتمع ها
۲۳	اهم پاتوق های فعال به تفکیک گروه های هدف مختلف
۲۴	اهم نیازهای محدوده
۲۵	شناسایی معتمدان کلیدی و افراد مطرح ساکن در برش نمونه
۲۶	شناسایی مدیران، هیئت مدیره و افراد معتمد مجتمع های مسکونی در برش نمونه
۲۷	شناسایی ظرفیت های اجتماعی محله اجرای طرح (سازمان های مردم نهاد، گروه های جهادی، مساجد، کتابخانه ها، فرهنگسراها، ورزشگاه ها، موزه و...)

• چالش ها:

• پیشنهادها:

- تکمیل این چک لیست از طریق مصاحبه میدانی و گفتگوی عمیق با ساکنین محله توسط تیم کنشگر و همکاری تیم تسهیلگر انجام می پذیرد.

پیوست شماره ۳: جدول مشخصات تیم تسهیلگر

منطقه: محله:

ردیف	سمت	نام و نام خانوادگی	وضعیت تاهل	سن	مدرك تحصیلی نوع فعالیت مدت زمان فعالیت محل فعالیت					رشته تحصیلی و گرایش	سابقه همکاری با شهرداری			شماره تماس
					دکتر	فوق لیسانس	لیسانس	فوق دیپلم	دیپلم		نوع فعالیت	مدت زمان فعالیت	محل فعالیت	
۱	سرتیم تسهیلگری													
۲	تسهیلگر کارشناس ناحیه													
۳	تسهیلگر محلی													

۱- یک نفر مدیر منطقه یا کارشناس منطقه به عنوان سرتیم تسهیلگری معرفی شود.

۲- یک نفر کارشناس ناحیه مربوطه به محله منتخب به عنوان عضو تیم تسهیلگر معرفی شود.

نکته: در خصوص ردیف های ۱ و ۲ سابقه و نوع همکاری در حوزه اجتماعی و در خصوص ردیف ۳

سابقه و نوع همکاری در محله (مسئول خانه، عضو کانون و...) مورد نظر می باشد.

۳- در صورتی که منطقه دو محله منتخب تحت پوشش طرح داشته باشند همین فرم برای محله دوم

تکمیل و ارسال گردد.

پیوست شماره ۴: جدول پیش بینی رویدادهای ماهانه

جدول شماره ۵- پیش بینی رویدادهای طرح ارتقاء فرهنگ آپارتمان نشینی ۱۴۰۲- ماه....									
منطقه	ردیف	نام محله منتخب	عنوان رویداد	محور				مکان اجرا	تاریخ اجرا
				قوانین آپارتمان نشینی و حریم خصوصی	اخلاق همسایگی و مشارکت	محیط زیست با تأکید بر کاهش و مدیریت پسماند	ایمنی شهری و مدیریت بحران		

لازم به ذکر است پیش بینی رویدادها ماهانه برای اجرا می‌بایست تا تاریخ بیست و هشتم ماه قبل طبق جدول شماره ۴ تکمیل و به اداره کل ارسال شود. به عنوان مثال پیش بینی رویدادهای شهریور ماه نهایتاً تا تاریخ ۲۸ مرداد ماه و به ازای هر برش نمونه دو رویداد در ماه طبق جدول فوق تکمیل شده و به اداره کل ارسال می‌شود. این نکته مستمر بوده و ارسال ماهانه پیش بینی‌ها تا بهمن ماه ۱۴۰۲ (پیش بینی رویدادهای اسفند) الزامی است.

